

Elin Herrgård (1907–1999), född Stoor i Havras, Övermalax

Kullen är vit av smulttronblom
bruntöda äggen vaktar uppskrämd lom
ängsbären rodnar mot solen
och gräshoppa gnider violen

Mosslingor snärjer mina tår
fjölätsgräs täcker stigen där jag går
kärvattnet gurglar, bubblar mot
min brunbarakade nakna fot
Då porsen blommar vit
blir skogen rusig
Då skratrar blåbärstriset
med blekröda läppar
och dunkullan lockar ljuv
med blanka ögon i hallonsnären
Då spelar lingsoniset
I justöd trollmusik
Då firar alla blomster bröllopsfest
och granen kommer högbarnad
iklädd ljusgrön vårtollett
med fnittrande björktruskor
slängande runt kjolarna
Kärlek smeker blom och kind
Då öppnar stenarna
sina mossögon
Då blad och buskar flaggar
på livets glada fest
ögontrösten blånar och
solen strilar in i alla gläntor

Försommarsvit
med klockklangen från kyrktornet
flyter jaget in i oändligheten
lukten stiger söt från
björkarnas doftsjuka hängen
Ijus smeker vårkvällen
stugans tröskel
längs diket kryper vemodet ned
mot ån bland tuvor och vajande strån
slätten drömmar vaknen
då nattviolerna doftar
i sena timmen fram den
nya dagen
den möter morgonrodnaden
vid klockarbaken, bortom Vias skogen
vägen höjer långsamt
norrut, västerut mot staden
leder bort till fjärden
hälsar havet

Ur Elin Herrgård's diktbok DAGSMELA:

Almanacka 2007

med bilder från det gamla Malax

Almanackan är utgiven av **Malax museiförening r.f. och Lions Club Malax** Årgång 12.

Tegelslagning år 1932. Okänd fotograf. Tegelslagning var tidigare vanligt, man slog tegel för eget bruk och till försäljning. Här är många familjemedlemmar med vid Edvard Röjs gård i *Aschjibacka* i Paxal när tegel skall tillverkas. Lera och fin sand brukades i en hästdragen lertunna med 30 centimeter långa pinnar på insidan, lades i formar, *tegälståoman*, radades ut på plankor och lufttorkades ca två veckor. Mellan fähuset och rian fanns tegelkojan där de blivande teglen radades in för att brännas till tegel. På bilden från vänster: Axel Röj, Viktor Gullback (1908–1999), Viktor Röjros, Elin Gullback, Hilma Röjros, Johannes Röjroos, Amanda Röj, Karl Röjroos, Adele Röj, Ellen Röjroos, Isak Gullman-Gullback (1880–1936), Elias Röj sitter på hästen, som hette Yrjötyts. - Malax museiförening; skanning 2005 från Gunnel Björkells bild.

Malax 400 år 9 oktober 2007

Under 1500-talet hörde Malax i kyrkligt hänseende till Mussar socken, som bildades av Korsholm, Kvevlax, Maxmo, Replot, Solv, Malax, Laihela, Jurva och delar av Lillkyro. Vägen från Malax till Mussar kyrka var 2-3 mil och då det i Johan III:s artiklar hette: "De, som icke komma till kyrkorna att höra Guds ord och predikan, dem skola kyrkoherdarna hudflänga, eller böte 6 mark penningar." Då beslöt Malaxborna att försöka få en egen kapellkyrka. År 1602 byggde de en sådan och fick följande år till kapellan en herr Grels eller Gregorius. Om den första kyrkan vet vi inget. Den stod troligen på samma plats som den andra kyrkan, som uppfördes år 1659 på åstranden väster om kyrkoherdebolet.

Sockenstugan på kyrkbacken (byggd 1830, tillbyggd 1922) och Mattlarsgårdarna
Fotograf Ida Malmberg

En kunglig kommission utfärdade i Karl IX:s namn åt Malax sockenrättigheter den 9 oktober 1607 och förordnade samtidigt den första kyrkoherden till församlingen. Så snart Malax blivit socken,

måste det få ett eget sigill. Malaxsigillet upptog en båt, som kan vara tecken både för jakt, fiske och sjöfart. Detta sigill försvann troligen under stora ofreden och ett nytt

anskaffades. Det föreställer en båt med mast och bärgade segel. Erik Klingius skriver år 1767: "Av åldriga tider hava malaxborna seglationsfrihet på Stockholm med egna produkter och avel, dit de årligen föra tjära, tran, smör samt något litet kalvskinn, fläsk, talg, ägg, torra gäddor och hjullötar. Därifrån hämtas salt, tobak och något litet av kramvaror."

Malax tredje kyrka, den vi har nu, invigdes 30 augusti 1829 av kontraktsprosten i Vasa, d:r Henrik Snellman. År 1830 uppfördes en ny socknestuga invid kyrkan, den användes för sammanträden, skriftskola, läsförhör och söndagsskola.

Uppgifterna ur Johannes Klockars "Första BOKEN OM MALAX." Sammanställning: Siri Hagback.

Malax andra sockensigill.
Avritning:
Bertil Bonns

Det första sigillet (en båt utan segel) försvann under stora ofreden.

Ting i Malax den 11 januari 1639.

Till att syna Erich Simonssons i Övermalax sågkvarn uti Långåå ånden, varöver Matts Bengtsson i Pörtom sig beklagat, att han därigenom lider skada medelst dämmande på sitt ängsland, förordnades männen Pehr Jöransson i Yttermalax och Bertil Mattsson i Övermalax.

Från tinget i Malax den 19 december 1694.

Kyrkoherden herr Martinus Rivelius anhöll att socknemännen, de som sågkvarn äga, måtte göra honom tionde därför. Berättade att prästerna i Ullo, Pedersöre, Gamlakarleby och Kronoby få sådan tionde. De

närvarande av socknen svarade, att fastän de ingen tionde hittills givit av sågkvarnar, lovade de härfter förnöja honom därför. Sedan föreslog kyrkoherden att som det faller honom ovant och mödosamt att tillbörligt odla prästbolets ägor, önskade han att socknen ville anställa åt honom en tjänlig landbo, som finge inneha hälften av hemmanet med skyldighet att svara för kronoutskylderna. Allmogen ville ej utse någon sådan utan lämnade åt kyrkoherden att själv göra detta, om han ville. Framhöllo att deras förra kyrkoherde själv med sitt folk bergat prästbolets ägor.

Nuvarande kommunvapen, som fastställdes av inrikesministeriet 1.7.1982: "i ett blått fält genom en vågskåra från stammen tre läsplåtar ställda 2+1; allt i silver. Kommunvapnet vill symbolisera de olika kommundelarna och samarbete mellan dessa, skärgården samt sparsamhet och omtanke om framtiden."

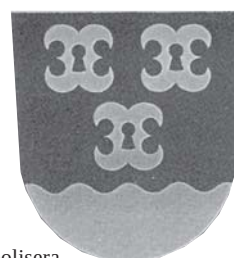
Tre gamla tingsärenden

Ting i Malax

17 mars 1756, § 17.

Sågkvarnarna i Malax omtalas. De voro 12 till antalet. Ägdes av bönder i Övermalax och Yttermalax. I Ribäck 4, i Korsloms brännan bäck 1, i Långån 1, vid Långåminne 1, i Helgeå 2, i Åminne 1, i Langors sjöbäck 2. Ingen sågkvarn i Pörtom omtalas.

Ur K. V. Åkerbloms anteckningar om Malax (finns i Korsholms bibliotek).
– Sammanställning: Siri Hagback

Aanacko 2007

Almanackan 2007, med bilder och texter från det gamla (primär-) Malax, är den tolfte i ordningen som utges av Malax museiförening rf och Lions Club Malax. Bilder och texter torde ge lärdomar och eftertankar inför framtiden.

Månadstema i **Aanacko 2007** är ringlekar ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*.

Redaktionen tackar för bilder och bildförslag som gjorts för almanackan. Alla föreslagna bilder ryms inte med i årets almanacka, men de kan bli aktuella under kommande år.

Ett Gott År 2007 tillönskas alla! Tack till annonsörerna för gott stöd! Inkomna medel går till välgörande ändamål i Lions Clubs regi och till museiföreningens kulturverksamhet.

Lions Club Malax
Malax museiförening r.f.

Ansvariga utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax. *Almanackans innehåll och utformning:* Karl-Gustav Dahlsten, Britt-Helen Flemming, Siri Hagback (bildtexter), Kent Herrgård, Martin Smedback och Göran Strömfors (layout).

Till lärarinnan.

I enkla toner vi vilja här
vår kära lärarinna hylla,
ty vi fått veta: i dag det är,
då hon de femtio år skall fylla.
Tag mot vår hyllning, om enkel än,
så rakt från hjärtat kommer den.

Vi vill ock tacka för allt vi fått,
för allt vad Du i kärlek gjorde,
vi minns så mycket, båd stort och smått,
och kan ej tacka så som vi borde.
Men lönen giva hör oss ej till,
en Annan rikligt Dig löna vill.

Hur rädda voro vi ej den dag,
den första, som vi till skolan drog.
Men skräcken for uti ett slag,
när lärarinnan om hand oss tog,
och skolan som vi så hemsk trott vara,
ett älskat hem blev för vår skara.

Vi minns med vilket stort tålamod
Du lärde in vårt A,B,C.
Vi tyckte sträng Du var, men också god.
Vi ville ofta Dig något ge.
Du var på något sätt lik mor där hemma,
som hjälper oss när vi är i klämma.

Hur roligt var det ej mången gång,
då här vi lekte. Det glömmet ingen.
Hur muntert klingade ej vår sång,
och gladast var Du med i ringen.
Vår lilla värld var glad och ljus,
Du sol och trygghet gav vårt hus.

Vi äro ännu så små, så små
och ha så mycket kvar att lära.
Vår första skola vi ej glömma ändå,
dess minnen äro oss mycket kära.
De följer oss visst på livets stig,
de lyser, värmer, minner om Dig.

Bilderna 2006

Inga nya uppgifter om bilderna i
fjolårets Aanacko (2006) har erhållits.

Bilderna 2007

Meddela nya uppgifter om månads-
bilderna till: Malax museiförening/
Siri Hagback, Viasvägen 91, 66140
Övermalax, (06) 3654344; email:
siri.hagback@pp.inet.fi Bland alla
som ger nya uppgifter om årets bilder
utlottas tre exemplar av Aanacko 2008!

Bästa läsare: ge gärna tips på
ämnen för "inledningsartikeln"
i kommande års Aanackor.

Dikten skriven till lärarinnan i
Havras barnskola **Elna
Rönnkvist** (överst) till hennes
50-årsdag den 19 februari 1951
av lärarinnan i Havras folkskola
Margit Hedstöm (invid).
Dikten framfördes av en elev.
– Elna Rönnkvist var lärinna i
Havras 1921–1961, Margit
Hedström 1935–1970.

Malax museiförening – Utdrag från Karl-
Gustaf Dahlstens skannade bilder 2006.

Duktiga skidlöpare från Paxal:
fr.v. Felix Sten, Alvar Rönnback, Eli
Björkell och Uno Udell. Bilden är
från stafettskidning mellan
skoldistriktet vid Bygdegården 1958,
då Paxal med ovannämnt lag tog sin
första in-teckning i Einar Hemmings
pokal (nedan). Under de två följande
åren, då även Kaj Berg, Gunder Udd
och Ingmar Udd deltog för Paxal,
segrade även Paxal och vann pokalen
”för evigt”. Nedan poserar laget
1958 med pokalen framför
cafébyggnaden i Köpingsgränden.

Sidans bilder:
Malax museiförening – skanning 2006 från
Felix Stens och Per-Henrik Södermans bilder.
Okända fotografer.

**Duktiga friidrottare i Malax
1947** (nedan): fr.v i övre raden
Per-Henrik Söderman, Karl-
Johan Udd, Henry Genberg,
Sven Udd och Per-Erik
Aspegren; nedtill fr.v. Holger
Snickars, Lars Lervik och
Göran Nylund. – Per-Henrik
Söderman innehar ännu
distriktsrekordet för pojkar
under 15 och 17 år på 60 m
med tiden 7,6 sekunder.
”Malax representerades av en
liten men naggande god
pojkrupp vid distrikts-
tävlingen ... När vi for in till
Vasa skulle vi ju ha finkläderna
på” står det på bildens framsida.

Idrott i Malax för 50–60 år sedan ...

Vinter i Molapne. Foto Holger Sjöstrand. Viktor Liljekvist plogar vägen mellan landsvägen och hemgården med träplog vintern 1964. Det var mycket arbete att hålla den 300 meter långa vägen öppen, vid kraftigt snöfall fick man ta till skyffel och ploga flera gånger om dagen. Hästen hette Brunte.
- Malax museiförening; skanning 2006 från Viktor Liljekvists bild.

Januari 2007 - *Torsmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
1	1	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14
3	15	16	17	18	19	20	21
4	22	23	24	25	26	27	28
5	29	30	31				

Anteckningar

1 Nyårsdagen
6 Trettondagen
27 Minnesdagen för
förintelsens offer

Köp ert matbröd lokalt!

Calles Bröd & Conditori

Verkstadvägen 3, Övermalax
Tfn 3470 277, fax 3470 428
e-mail: callesbrod@co.inet.fi

Kom, kom ska vi bo i Malax
min flicka och jag med :/
Vi ska sjunga och vara glada.
Vi ska dansa i åtta dagar,
min flicka och jag med.

Malaxbor i riksdagshuset. Okänd fotograf. Elever från en kreaturskötarkurs, som hölls i sockenstugan 1948–1949, var på utfärd till Helsingfors i januari 1949 och besökte bland annat riksdagshuset. Från vänster stående: Mabel Kull, Agnes Hagberg, Bengt Granholm, Erik Storfors, Ingmar Klockars, David Ahlholm och Ingmar Forsberg. Sittande: Helena Ahlskog, Doris Ahlskog, Else Lindell, Holger Snickars, Alfons Nordman, Helga Vestergård, Rut Hildén, Lars Herrgård, lärarna Helmi Båskman och Gunnar Strengell. Praktisk kunskap fick kursdeltagarna i Signe och Ivar Bromans ladugård. - Malax museiförening; skanning 2004 från Ingmar Klockars bild.

Februari 2007 - *Göjemånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
5				1	2	3	4
6	5 [☐]	6	7	8	9	10	11
7	12	13	14	15	16	17	18
8	19	20	21	22	23	24	25
9	26	27	28 [☐]				

Anteckningar

Ortens äldsta bank
Till Din tjänst
Välkommen!

Övermalax - Yttermalax
0102475240 0102475250

Nu vilja vi begynna en domaredans,
medan domaren själv är hemma.
Alla de som i domardansen gå,
deras hjärtan skola brinna.
Alla säga de hå hå hå,
alla säga de nå nå nå.
Har du drömt om din käraste i natt,
så ska du mot mej le.

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

4 Kyndelsmässodagen
5 Runebergsdagen
6 Samiska nationaldagen
14 Alla hjärtans dag
18 Fastlagssöndagen
20 Fastlagstisdagen
28 Kalevaladagen,
den finländska
kulturens dag

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Breidablickelever i Bydegården. Okänd fotograf. Den första kursen i folkhögskolan Breidablick hölls i Yttermalax 1908–1909. Lärare var Signe Strömborg och Einar Spjut. De kvinnliga eleverna har fotograferats i sina nytyllverkade Malaxdräkter. De har vävt randiga kjolar och randiga förkläden, till denna dräkt användes svart väst. Randningen i kjolar och förkläden var olika för gränderna. Från vänster Hilda Svenn, okänd, Hanna Udd, Amanda Köping, Einar Spjut, okänd, Hilma Nordman, Ida Malm. Nedre raden från väster Anna Ahlskog, Hanna Malm, Emma Skinnar, Sanna Ahlskog, Signe Strömborg, Tilda Åminneborg, på golvet Elsa Strömborg. I september 2006 fick Malax museiförening i gåva Fannys Ahlskogs dräkt av brorsdottern Helena Aspegren, samt ett par skor (1920-tal) som tillhört Fanny. Dräkten är 98 år, men i fint skick. - Malax museiförening; skanning 2002 från Inga Smulters bild.

Mars 2007 - Vårmånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
9				1	2	3	4
10	5	6	7	8	9	10	11
11	12	13	14	15	16	17	18
12	19 [✠]	20	21	22	23	24	25
13	26	27	28	29	30	31	

Anteckningar

- 8 Internat. kvinnodagen
- 19 Minna Canth-dagen, jämställdhetsdagen
- 21 Vårdagjämningen
- 25 Marie bebådelsedag
- 25 Sommartiden börjar
- 30 Ålands demilitarisering och neutralisering

Utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax

PRECIS SOM VÅRT NAMN
VILL VI VARA LOKALA!

Vasa 320 8400
Övermalax 365 4304
050-557 5390

Opp och hoppa, sitt ej och dra dej,
när du blir gammal vill ingen ha dej.
∴ Sitta i en vrå, det kan du väl få,
men mitt unga hjärta får du ej ändå ∴

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Långåminnepojkar. Fotograf Holger Gullholm. Tredje och fjärde klassens pojkar i Långåminne skola år 1939. Från vänster: Holger Gullman, Erik Mattson, Birger Gullfors, Magnus Storback, Levi Hallin, Lennart Sjöholm, Sigfrid Björkstén, Gustav Långkvist, Elis Friberg, Arvid Svevar, Alfons Gullholm och Levi Gullkvist. Holger Gullholm, född 1926, saknas på bilden för det var han som fotograferade sina skolkamrater. Pojkarna är födda 1924-1929. - Malax museiförening; skanning från museiföreningens bild/Holger Gullholms bildsamling.

April 2007 - *Gräsmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
13							1
14	2	3	4	5	6	7	8
15	9 [†]	10	11	12	13	14	15
16	16	17	18	19	20	21	22
17 18	23 30	24	25	26	27 [†]	28	29

Anteckningar

1 Palmsöndagen
 6 Långfredagen
 8 Påskdagen
 9 Annandag påsk
 9 Mikael Agricola-dagen,
 finska språkets dag
 27 Nationella veterandagen
 29 Ålands flaggas dag

Aldrig så fin, aldrig så fin
 funnits en flicka som min Kristin.
 Min ska hon bli, min ska hon bli.
 Vi passa för varandra.

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax

Första maj-firare år 1944. Fotograf troligen Ivar Broman. Glada barn från *Schvennasgård* springer runt med majvippor i händerna och klockor på ryggen och firar första maj vid *Vabro*. Det var ingen varm första maj, alla är varmt klädda, ibland sprang barnen barfota på första maj. Från vänster: Helena Broman-Hägen, Jan-Erik Lindell, Märtha Lindell-Broman, Ruth Söderman-Aspgård, Gunnel Lindell-Sjöström och Karl-Johan Lindell.

- Malax museiförening; skanning 2003 från Märta Bromans bild.

Maj 2007 - *Blomstermånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
18		1 [☩]	2	3	4	5	6
19	7	8	9	10	11	12 [☩]	13 [☩]
20	14	15	16	17	18	19	20 [☩]
21	21	22	23	24	25	26	27
22	28	29	30	31			

Anteckningar

- värnar om kulturarvet

I dag är de' första maj, maj, maj.
 I dag är de' första maj, i dag är de' första maj.
 Ajöss, farväl min lilla vän, vi råkas väl en gång igen.
 Vi råkas väl en gång i munter lek och sång.

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

- 1 Första maj, det finländska arbetets dag
- 9 Europadagen
- 12 Snellmansdagen, finskhetens dag
- 13 Morsdagen
- 17 Kristi himmelsfärdsdag
- 20 De stupades dag
- 27 Pingstdagen

Utgivare: Malax museiförening rf och Lions Club Malax

Kaffekalas i midsommartid. Fotograf troligen Selma Boström. På Joåsipasback i Havras har Maria och August Stenman bjudit släkten till kaffekalas och fotografering ca 1915. August Mattsson Stolpe var född 31 juli 1879 och hustrun Maria Sofia Israelsdotter Sperring levde mellan 1890 och 1978. Gården kallades *Späring Marias goðli*. Paret tog namnet Stenman när lagen om namnbyte kom. Längst till vänster Maria, och August vid stugknuten poserar med hästen. - Malax museiförening; skanning 2006 från Ulla Petterssons bild.

Juni 2007 - Sommarmånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
22					1	2	3
23	4 [☐]	5	6	7	8	9	10
24	11	12	13	14	15	16	17
25	18	19	20	21	22	23 [☐]	24
26	25	26	27	28	29	30	

Anteckningar

Alla branschens tjänster

* lokalt * snabbt * med branschkunskap

K-LANTBRUK stenco shell brännolja
tel.0207691200 www.stenco.fi

Ser du, ser du, jag blev gifter.
Ser du, ser du, jag fick man.
Och min man han heter Petter,
och jag tror han nog går an.
Tror jag trallalla,
tror jag trallalla,
tror jag trallalla
tror jag så.

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

4 Dagen för
försvarets fanfest
5 Världsmiljödagen
9 Ålands självstyrelsedag
21 Sommarsolståndet
23 Midsommardagen,
Finlands flaggas dag

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Stockholmsskuta. Fotograf Erik Svevar. På baksidan av fotografiet står: "En stockholmare på långseglats anlöper Åminne i Malax". 1960-talet. I bakgrunden Åminne ångsåg, uppförd 1893 och mjölkvarn byggd 1915. - Malax museiförening; skanning 2006 från Per-Erik Svevars bild, donerad till museiföreningen.

Juli 2007 - Hömånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
26							1
27	2	3	4	5	6 [†]	7	8
28	9	10	11	12	13	14	15
29	16	17	18	19	20	21	22
30 31	23 30	24 31	25	26	27	28	29

Anteckningar

- 6 Eino Leino-dagen,
diktens och
sommarens dag
- 23 Röttmånaden börjar
- 27 Sjusovardagen

**VASA
ANDELSBANK**
Din egen bank – Aktiv i tiden

-Ring!
365 4191 * 365 1032

Vi ska ställa till en rolig dans,
och vi ska binda både krona och krans te' dansen :/
Hej hopp, en rolig dans,
hej hopp, båd' krona och krans te' dansen.

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Ribäcksbor på utfärd.

Okänd fotograf. Sommaren 1933 företog Ribäcksborna en utfärd till Orisberg och Napo. Gruppen har fotograferats vid monumentet i Napo, som restes 1920 till minne av slaget år 1714 där 2000 man stupade, bland dem 58 Malaxbor och 8 togs till fånga. Personerna är längst bak från vänster: Leander Ribacka, Helmer Aspgård, Anna Ribäck, Hemming Norrgård, Elin Fredman, Adele Österback, Ellen Fredman, Erik Nyback, Nestor Fredman, Magnus Vesterlund, Arvid Ribacka, Gottfrid Österback, Artur Rival, Viktor Högbäck, Vilhelm Ny, Alfred Björkqvist, Alice Nyback, Alma Björkqvist, Vendla Vesterlund, Ester Aspgård, okänd, Ellen Niemi, okänd, Edit Ribäck, Vendla Fredman, Sofia Back, Maria Högbäck, Johannes Ny, Maria Ny, Fredrik

Fredman, Johanna Ribacka, Johannes Ribacka, Eino Koski, Martins fru, Martin Koski, okänd, okänd, Emilia Koski, Johanna Rival, Edla Ny och Maria Ribäck. - Malax museiförening; skanning 2006 från Märta Norrgårds bild.

Augusti 2007 - Skördemånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
31			1	2	3	4	5
32	6	7	8	9	10	11	12
33	13	14	15	16	17	18	19
34	20	21	22	23	24	25	26
35	27	28	29	30	31		

Anteckningar

23 Röt månaden slutar

**CNC svarvning, fräsning, svetsning
CNC sorvaus, jysintä, hitsaus**

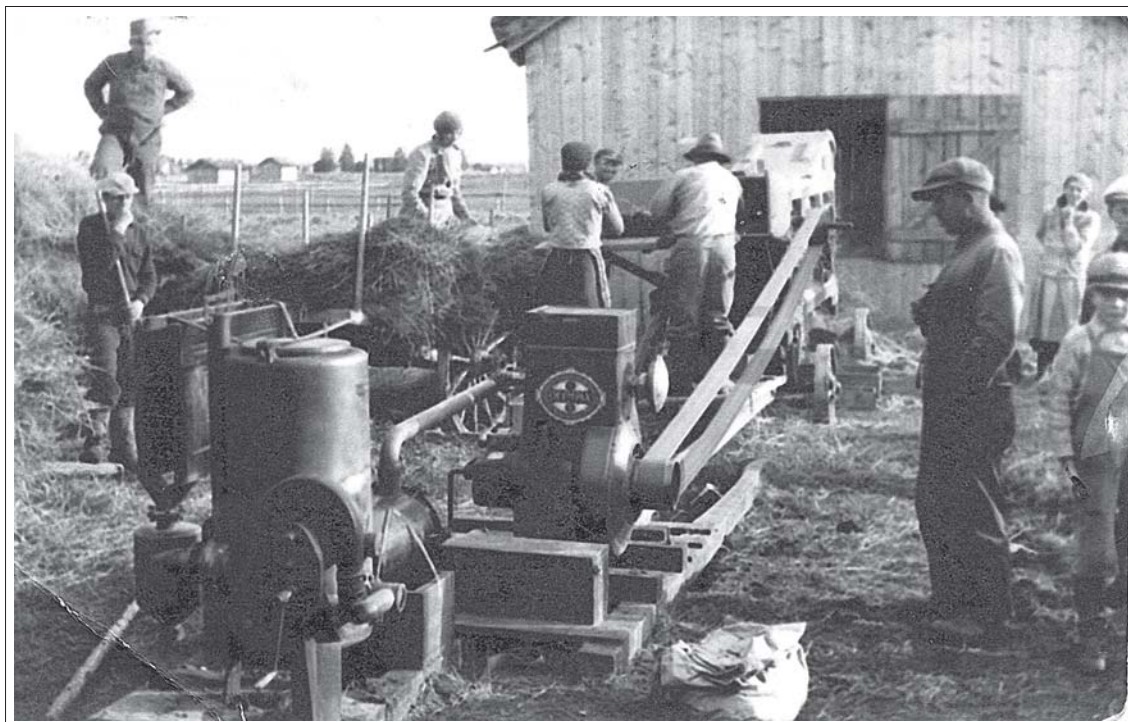
NIMETECH Oy Ab
Magasinvägen 5
66100 MALAX - MAALAHTI
☎ (06) 365 1910
Fax (06) 365 1912
GSM 050 557 4820

NIKLAS SANDQVIST
Yrittäjä - Företagare

O, arma barn vad du är blind,
som ej kan se den gyllne ring.
Det är din lott så här få vandra,
ifrån den ena till den andra :/:

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Tröskning i Vias hos Väänäras år 1945. Fotograf Torsten Norrgård. Det var snabba tag som gällde vid tröskningen. På bilden finns ett lass sädesband på långflaken nära till hands för Alice Thure att lägga upp på bordet till Elma Nygren, som skär upp dem och för över till Verner Nygren som skakar sönder och matar tröskverket med banden. Maskinisten Ivar Tallgren håller ögonen på *kållgaasari*, gengasaggregatet och remmen, som ofta "hoppade av". Viktor Nygren tar vara på säden och byter säckar, Einar Thure med högaffeln och Arvid Nygren fyller på med sädesband från stacken. Till höger står Tilda Nygren som tar undan halmen. Pojkarna är troligen Sven och Per-Erik Aspegren. – Torsten Norrgård ritade motorn, som inköptes 1938 till tröskverksbolaget Skogen som bildades 1938. Han ritade också gengasaggregatet som tillverkades vid Finska motor i Vasa i augusti 1941 och inköptes 1941. - Malax museiförening; skanning 2005 från Vilhelm Tallgrens bild.

Några verser ur
Lennart Fogdes dikt:

Den gamla rian

Du var en enkel säkerhet,
när skördad spannmål sattes upp.
På passjor under takets krön,
att giva ägarn dagligt bröd.

I arla morgon slagan ljöd,
från logens golv i taktfast ton.
Och riegubben skötte om,
att drösen växte tum för tum.

Så tjänte Du i många år,
när åkerns säd blev tröskad.
Och lön för möda bonden fick,
på spettet bröd, på bordet gröt.

En dag,
ett tröskverk kom till byn,
som konkurrent
att dela på den skörd,
som skulle bärgas.
Dock fanns det rum för båda två,
och sämjan var den bästa.

Lennart Fogde

Lennart Fogde växte upp
som granne till Väänäras.

September 2007 - Höstmånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
35						1	2
36	3	4	5	6	7	8	9
37	10	11	12	13	14	15	16
38	17	18	19	20	21	22	23
39	24	25	26	27	28	29	30

Anteckningar

23 Höstdagjämningen
30 Mikaelidagen

Jag såg i öster, jag såg i väster
jag såg i söder, jag såg i norr :/
Men aldrig såg jag den lilla vännen,
den lilla vännen som jag såg i fjol :/

Jag har ett äpple uti min ficka
som jag ska ge åt min lilla vän :/
Men har jag inte fått någon annan friare
så äter jag upp mitt äpple själv :/

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Var dagslux från Malax Bageri!

**Gott till
sista smulan!**

Malax Bageri

66100 Malax · Tel 06-365 1504 · Fax 06-365 1502

Köpings folkskola för ca 100 år sedan. Fotograf är troligen Karl Emil Johansson. Köpings skolelever samlade utanför skolan ca 1903. Skolan i Köpingsgränden blev färdig 1892 och fanns i bruk till 1954. Den revs 1966. Till höger står Erik Ohlsson (1866–1934), som var lärare 1890–1926. Erik Ohlsson var gift med Maria Sofia Abrahamsdotter Köping från Malax. Lärarinnorna är troligen Ninni Cronström-Dahl och Ester Andersson. Längst fram tredje från vänster är Inge Hagberg, född 1891. Ohlssons söner Edvin född 1892 och Ivar född 1893 sitter troligen också i första raden. – När Erik Ohlsson fyllde 50 år 1916 uppvaktades han av elever och kolleger med ett dussin vackra kaffekoppar, som släkten bevarat och i oktober 2006 donerade hans sonsondotter i Helsingfors två par koppar till Malax museiförening. - Malax museiförening; skanning 2006 från Rut Enviks donerade bild.

Oktober 2007 - *Slaktmånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
40	1	2	3	4	5	6	7
41	8	9	10 	11	12	13	14
42	15	16	17	18	19	20	21
43	22	23	24 	25	26	27	28
44	29	30	31				

Anteckningar

- 10 Aleksis Kivi-dagen,
den finska
litteraturens dag
- 24 FN-dagen
- 28 Sommartiden slutar

**KVALITETSDJUR
FRÅN**

0500 868002

Det brinner en eld, den brinner så klar.
Den brinner i tusen kransar.
Kunde jag den äran få att med min sköna dansa :/:

Du har varit min enda vän och du förblir den sista.
Om jag ej den vännen får, så skall mitt hjärta brista :/:

Sväng dej om, ta mej i hand och låt oss dansa mera.
Sväng dej om, ta mej i hand och låt oss dansa mera :/:

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

På väg till stan 1944 eller 1945. Fotograf okänd. Detta var en vanlig syn under kriget. Ekipaget kallades Kåmbinerari, det forslade både människor och alla möjliga varor som skulle till stan. På taket sitter Erik Myrman, och på flaket sitter 4 soldater. MALAX-VASA står det på hytten. Delgaren Gunnar Herrgård (1903–1963) lyfter på mössan och ser glad ut trots att det var ett smutsigt arbete att köra med *kållgaasari* och fylla på kol under körningen. Från 1943 var Herrgård i bolag med Lidman från Petalax och 1947 övergick det till Ab Strandlinjetrafik. - Malax museiförening; skanning 2005 från Vilhelm Tallgrens bild.

November 2007 - *Vintermånad*

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
44				1	2	3	4
45	5	6 	7	8	9	10	11
46	12	13	14	15	16	17	18
47	19	20	21	22	23	24	25
48	26	27	28	29	30		

Anteckningar

- 3 Alla helgons dag
- 6 Svenska dagen
- 11 Fars dag
- 20 Barnkonventionens dag

INTERFLORA

**Malax
Blomstercenter**
tel. 3651 386

*Blomster -
bästa julgåvan*

Räven raskar över isen,
räven raskar över isen.
Får jag lov, och får jag lov
att sjunga flickornas visa?
Så här gör flickorna var de gå
och var de sitta och var de stå.
Får jag lov, får jag lov
att sjunga flickornas, gossarnas, bagarnas (o.s.v.) visa?

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

God Jul och Gott Nytt År!

Brinn, fridens stjärna, brinn
Med stilla glans i höjden.
Ring, juleklocka, in
Den underbara fröjden:

Gud har i välbehag
Till jordens släkten skådat.
Välkommen, stora dag,
Som forntids vise båd.

Så kom vid julebloss
Och helga klockors hälsning,
Du rena barn, till oss
Med nåd och tröst och frälsning.

Bliv du vår fröjd, vårt liv,
Den sköld, som oss bevara.
Din frid oss alla giv,
Ditt ljus, som allt förklarar.

J. Tegengren (1922)

Julstämning. Fotograf okänd. Malax kyrka med stor gran med julbelysning. - Malax museiförening; skannad 2002 från Edit Lunds bild.

December 2007 - Julmånad

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
48						1	2
49	3	4	5	6 	7	8	9
50	10	11	12	13	14	15	16
51	17	18	19	20	21	22	23
52	24 31	25	26	27	28	29	30

Anteckningar

Handelslaget KPO

MARKET

Sale

Ägare
Kund

Köpings 3651 002
Övermalax 3654 192
Korsnäs 3641 025

God Jul!

Nu har vi här, julen igen.
Därför ska vi ta oss en munter sväng.
Flickorna små, gossar också,
alla dansar vi kring granen.
Julbocken bringat åt oss många klappar,
skrinnskor och mössa, docka, varma vantar.
Bocken är rar, vartän han far,
gläder han små barnen alla.

Ringlek ur Lennart Fogdes bok *På vår äng står en gammal lada*

2 Första söndagen i advent
6 Självständighetsdagen
9 Andra söndagen i advent
13 Luciadagen
16 Tredje söndagen i advent
22 Vintersolståndet
23 Fjärde söndagen i advent
25 Juldagen
26 Annandag jul, Stefanid.
28 Menlösa barns dag
31 Nyårsafton

Utgivare: Malax museiförening rf
och Lions Club Malax

Allmogekultur - Museiträdgård - Textilier - Bruksbåtar från Österbotten - Fisketraditioner - Vandringsleder - Arkeologi - Kulturmiljö

Brinkens museum
Malax

Öppet 26.6 - 5.8. 2007, kl 13 - 18; måndagar stängt.

Kvarkens båtuseum
Äminne

MALAX

Järnåldersleden, Storsjön
Fäbodstigen, Molapne

Stigarna, fäbodstugan och fähuset är öppna året om.

Besök museiområdena!

MUSEIFÖRENING rf

Välkommen 2007!

Bilderna fr.v.: Orregården vid Brinkens museum; båtar i Kvarkens båtuseum och fäbod-/infostugan vid Järnåldersleden. Foto: Göran Strömfors och Siri Hagback (sistnämnd bild).

ETIK

BETRAKTA Din dagliga gärning som ett kall. Sköt det på sätt som skapar tillit och förtroende.

Sträva efter att göra Ditt arbete framgångsrikt. Du må betinga Dig skälig ersättning för Din möda, men icke söka vinna orättmätiga fördelar.

KÖP icke Din framgång på en annans bekostnad. Var lojal mot Dina medmänniskor och ärlig mot Dig själv.

HANDLA alltid osjälviskt. Om tvekan uppstår beträffande riktigheten i Ditt handlingssätt, uppträd så mot Din nästa, som Du önskar att denne skulle uppträda mot Dig.

GÖR vänskap till ett mål, icke till ett medel. Sann vänskap fordrar ingenting för egen del och får aldrig göras beroende av ömsesidiga tjänster.

FULLGÖR Dina medborgerliga plikter. Var lojal mot Ditt land och Ditt samhälle i både ord och gärning.

BISTÅ Dina medmänniskor i deras svårigheter. De sörjande behöver Ditt deltagande, de svaga och nödlidande Ditt stöd.

VAR försiktig med Din kritik och frikostig med Ditt beröm. Bygg upp i stället för att riva ned.

Bästa Malaxbor!

I vår kommun har Lionsklubben verkat i mer än tre decennier. Genom olika aktiviteter har åtnjutit ett gott stöd bland befolkningen har vi kunnat stöda det som står lionismen nära: arbete med ungdomen och den äldre generationen.

Vårt mål är att också framöver genom gott samarbete kunna hjälpa till med en insats där det behövs.

De elva senaste åren har Lionsklubben årligen utsett *Årets Storjetar*. År 2007 kommer *Årets Storjetar* även att utses.

Tack för att du stöder Malax museiförenings och vår verksamhet genom att köpa Aanacko 2007.

Lions Club Malax

Årets Storjetar: 1995 Leif Sjöström, 1996 Mirjam Wahlmann, 1997 Ralf Norrman, 1998 Siri Hagback, 1999 Britt-Helen Flemming, 2000 Niklas Sandqvist, 2001 Toivo Kultti, 2002 Håkan Malm, 2003 Lorenz Uthardt, 2004 Sven och Lars Hemming, 2005 Folke Forsberg, 2006 Johan Carpelan och Mikael Ljungqvist. Är du intresserad av vår verksamhet? Kontakta då vår president Mikael Udd.